

Lavurar sco communicatur là nua ch'i brischa

Pledader tar la confederaziun pertutgant finanzas internaziunalas

CUN MARIO TUOR HA DISCURRÌ
CLAUDIA CADRUVI / ANR

■ **Là nua ch'i dat gronds problems dovri buns communicaturs e persunas che tschertgan soluziuns. Mario Tuor è ina da quellas persunas. El lavura gugent là nua ch'i «brischa». Dapi in onn è el pledader dal secretariat da stadi per dumondas da finanzas internaziunalas. Igl è la partiziun da la confederaziun che tschertga soluziuns pertutgant il problem too-big-to-fail e ch'empuva da salvar a lunga vista il secret bancar senza ch'il plaz da finanzas svizzer perdia sia reputaziun.**

Han ins dumandà Vos da vegnir en quest post u essas Vos s'annunziads per la plazza?

Mario Tuor: La plazza è stada scritta ora. Igl era dumandà enconuschientschas da las medias e sche pussaivel pratica sco schurnalists. Ins stueva enconuscher il sector da finanzas e l'administraziun federala. Questas premissas hai jau adempli. Las tematicas m'interessavan e correspundevan a quai ch'jau sai. Perquai ma sun jau annunzià per la plazza.

Vus lavurais là nua ch'i ha brischa il pli fitg ils ultims trais onns tar la confederaziun. Tge fascinescha Vos vi da questa lavur?

Igl è segir pli spannegiant da communitar insanua, nua ch'i marscha blier en la politica e sin champ internaziunal. Cun dumondas da finanzas internaziunalas han ins da far cun ina branscha impurtanta. Ins sto er explitgar bain las chaussas entaifer la Svizra, pertge i sa tracta da tematicas difficilas. Quai è ina sfida.

Dapi che Vos essas en plazza hai dà paucas letras grassas pertutgant finanzas internaziunalas. Essas Vos in communicatur uschè excellent?

Il davos temp è marschà dapli davos las culissas. Ins ha pudì explitgar a las medias ch'ins ha strategias, ma ch'ins sto l'emprim negoziar cun la Germania e la Gronda Britannia. Durant las tractativas na pon ins dir nagut, tge che vegn era chapì. Sch'ins na po suenter in onn dentant anc adina mussar ora nagut concret daventi in problem.

Ragischs sursilvanas

Mario Tuor è naschì il 1961 a Glion e creschì si a Cuira. El ha studegià istorgia a Berna. Sias emprimas experientschas en il schurnalism ha el fatg tar il «Bündner Tagblatt» e tar radios locals. Suenter il studi ha el lavurà d'utsch onns per «Der Bund» e per «Facts». Lura ha el midà per trais onns en l'administraziun federala sco pledader per dumondas d'esters e tsching onns è el stà tar la Credit Suisse. Dapi l'emprim da fanadur 2010 è el manader da communicaziun en il secretariat da stadi per dumondas da finanzas internaziunalas.

Tuor discorra sursilvan, pertge ses geniturs derivan da Trun e da Rueun. Ma sche Tuor explitgescha detagls da la politica da finanzas internaziunalas fa el quai pli gugent per tudestg, pertge el n'ha mai visità ina scola rumantscha.

Mario Tuor explitgescha als schurnalists la politica federala pertutgant finanzas internaziunalas. El è creschì si a Cuira ed ha ragischs sursilvanas.

FOTO C. CADRUVI

Essas Vos era preschent en las tractativas u avais Vos il davos mo da communitar?

Jau sun per part preschent. Igl è in avantatg sch'ins dauda co ch'ins vegn tar ina soluziun. Suenter èn ins pli cumpetent da dar scleriment.

Accompagnais Vos adina ils diplomats en l'exteriur?

Las tractativas han era lieu en Svizra. Ins mida giu, ina giada van ins a Londra, Washington u Berlino, l'autra giada èn ins a Berna. Jau stoss savair sentir co ch'i tuna en las tractativas, ma jau sun era pertschart che mia lavur vegn pajada cun daners da taglia. Perquai prend'jau per il solit part da las tractativas a Berna e na sgol betg en l'exteriur.

Èsi spannegiant da tadar tractativas?

Sch'ins negoziatescha in entir di otg uras n'è betg mintga minuta interessanta. Il resultat tuna fors bain, ma las tractativas sumeglian lung. Ins sto sclerir detagls technics, savens gnanca contestads, ma els ston esser reglads. Mintgant ha insatgi era durant gentar in'idea e di tuttenina «aschia pudess ins schliar la chaussa». Durant las tractativas formalas na fiss quai fors gnanc vegnì endament.

Tge tematica fatschenta Vos principalmain?

Grond squitsch internaziunal datti tar il secret bancar e tar l'agid uffizial (Amtshilfe). Ins vul che la Svizra daventia pli transparenta. Fin uss è la Svizra stada defensiva ed è adina sa referida sin sia differenziaziun tranter «fraud ed ommissiun fiscal». La nova strategia è da salvar a lunga vista il secret bancar, ma era d'augmentar puspi l'acceptanza internaziunala per il plaz da finanzas svizzer. Quai lain nus cuntanscher per exempel cun il model d'ina taglia d'indemnisaziun (Abgeltungssteuer). Quella vegn incassada direct d'in ester che ha in conto cun daners nairs sin ina banca svizra e questa taglia vegn lura pajada enavos al pajais d'origin dal client. Uschia less ins mantegnair il secret bancar.

In'otra sfida è il ristg entras bancas grondas sco l'UBS e la CS. Pertge vul la Svizra qua mesiras pli rigorusas che auters pajais?

Per la Svizra è quai in'impurtanta tematica. Nus lessan segirar giu las bancas grondas cun dapli agen chapital per che la Svizra na stoppia betg pli gidar en cas da crisa sco avant dus onns. Il project «too-big-to-fail», che vegn uss tractà en il parlament, è vegnì preparà en noss secretariat da stadi. Quest project è part da nossa strategia da betg pli vulair esser adina mo en la defensiva. Nus sentin oz in grond interess internaziunal per questa schliaziun svizra, per exempel da l'UE, da la Gronda Britannia e dals Stadis Unids. I vegn reconuschì che nus mussain si ina buna idea.

Ma l'UBS n'ha betg gist plaschair da questa buna idea.

Las bancas han l'interess d'esser uschè cumpetitivas sco pussaivel. Quai è er en noss interess, ma ultra da quai lain nus ch'il stadi na stoppia betg puspè gidar en cas d'ina crisa. Perquai na disturbi betg nus sch'i dat critica da las bancas uscheditg sco quella è constructiva. Las bancas vesan gea era ch'ins sto schliar il problem da stabilitad. Sin nivel politic avain nus cuntaschi ina maiortad clera per nossa proposta.

Il secret bancar chaschuna grondas difficultads a la Svizra sin champ internaziunal. Pertge na pon ins betg desister dal secret bancar?

Il secret bancar protegia la sfera privata dal client. Quai ha ina gronda valor. Tscherts clients vulan simpelmain che lur stadi na sappia betg ch'els han blers daners en Svizra. Quai è in giavisch legitim. Da l'autra vart vulan ils stadis che lur burgais pajan taglia. Enfin uss èn ins fors stà memia defensiv cun mo dir «quai n'è betg il problem da la Svizra». Uss avain nus ina altra vista. Nus lain dad ina vart proteger il secret bancar e da l'autra vart betg pli pussibilitar als clients da mitschar da la taglia. Cun la taglia d'indemnisaziun pon ins cuntanscher questa finamira.

Ma la taglia d'indemnisaziun fiss gea mo ina pitschna part da la summa ch'in fugitiv da taglia pajass en ses agen pajais.

Na, quai n'è betg uschia. Ins less sapientivamain imponer ils retgavs cun il medem pe da taglia sco en il pajais dal client. Ma ins less era far tabula rasa cun ils daners che èn gia daditg

qua en Svizra e legalisar quests daners cun in pajament unic. Per il client è quai fors ina gronda summa, per la banca era, ma per il pajais oriund dal client èsi plitost pauc.

Cun tge pajais faschais Vos tractativas davart ina taglia d'indemnisaziun?

Cun la Germania e la Gronda Britannia.

Da là vegnan pia ils blers clients da banca cun daners nairs, malgrà las Inslas dal Canal, sco per exempel Jersey?

Ins na po betg negoziar cun tuts pajais enina. Nus avain sappientivamain tscherni dus impurtants pajais da l'UE.

Als problems tranter l'UBS ed ils Stadis Unids paran d'esser lugads. Uss ha la Credit Suisse dentant ils medems problems en ils Stadis Unids. Pertge daudan ins questa giada uschè pauc?

Ins na po betg dir che la CS haja ils medems problems. Pertge l'UBS aveva agì sistematicamain ed i deva passa 4000 cas. Ins na po mai excluder ch'i dat in u l'auter cusseglader da banca che va pli lunsch che quai che la lescha lubescha. Uss han ins pia novs cas, betg mo da la CS, mabain era d'autras bancas. Per il plaz da finanzas svizzer èsi malempernaivel sch'i cumparan mintg'onns novs cas. I dat adina letras grassas. Perquai tschertgan ins uss ina schliaziun generala che vala per l'avegnir, ma era per cas dal passà.

Datti anc in'otra impurtanta tematica che fatschenta Vos?

La Svizra n'è betg en l'UE e betg tranter ils G 20. Ma la Svizra fa part dal IWF. En quest connex datti savens la dumonda tge che quai portia a la Svizra.

Quants daners paja la Svizra a l'IWF?

Ella paja credits da 16 milliardas, ma i sa tracta da daners che vegnan puspi enavos. La raschun da far part è che nus essan entretschads cun l'entir mund, nus avain tut interess da cuntanscher ina stabilitad internaziunala. Sche las fieras internaziunalas han

difficultads sentin nus quai, pertge la Svizra venda ses products sin questas fieras e las bancas fan là fatschentas. Sche la stabilitad internaziunala croda è la Svizra in dals emprims pajais che pitescha. Perquai avain nus l'interess da far part da l'IWF – betg mo cun daners mabain era cun know-how.

Vus avais cumenzà sco pledader anc sut il minister da finanzas Hans-Rudolf Merz. Uss è Eveline Widmer-Schlumpf Vossa scheffa. Tge differenzas sentis Vos?

I n'ha betg midà blier. La cumissiun d'experts per il problem «too-big-to-fail» aveva Merz gia incumbensà e la strategia per il martgà da finanzas era medemamain gia instradada. Tar Widmer-Schlumpf sentan ins simpelmain l'experientscha sco directura da finanzas chantunala. Ella ha bunas relaziuns cun ils chantuns, tge che vala blier. La finala han ils chantuns la cumpetenza en dumondas da taglia. Sch'ils chantuns èn encunter na po la confederaziun far nagut.

Co plascha a Vos la lavur sco manader da communicaziun en il secretariat da stadi per dumondas da finanzas internaziunalas?

Igl è spannegiant da lavurar cun tematicas che vegnan tractadas mintga di en la gasetta. Il plaz da finanzas è impurtant per la Svizra. Las leschas ch'ins fa han influenza sin il bainstar dals burgais. Igl è interessant da lavurar sin in champ, nua ch'i ha dà tants problems en il passà, nua ch'ins po tschertgar soluziuns per dumagnar la crisa e nua ch'ins chatta l'attenziun internaziunala.